

Mölnåls stad

Lärande Lust Framtidstro

BOSGÅRDSSKOLAN

Bosgårdsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Grundskola 1-3

Läsår: 2016/2017

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola 1-3

Ansvariga för planen

Läsåret 16/17 ansvarar Katarina Björk, Wanja Andersson, Maria Lindberg, Nina Videgren, Camilla Järpner och Christina Nilersand för upprättande av plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Vår vision

Bosgårdsskolans ledord är Lärande, Lust och Framtidstro. Bosgårdsskolan är en skola för alla. Här arbetar vi för att se våra elever varje dag och möta dem där de befinner sig. Vi erbjuder eleverna en trygg miljö och varierad undervisning med ett aktivt arbete för att var och en ska känna sig nyfiken och utmanad. Vi arbetar med allas lika värde och att alla, både elever och vuxna, skall känna sig trygga och accepterade.

Planen gäller från

2016-11-21

Planen gäller till

2017-11-21

Läsår

2016/2017

Inledning

Bakgrund

I Sverige finns från och med den 1 januari 2009 bestämmelser om att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Dessa hittar man dels i sjätte kapitlet i skollagen (2010:800) och dels i diskrimineringslagen (2008:567).

Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Enligt skollagen är det förbjudet att kränka barn och elever. Inom Skolinspektionen finns Barn- och elevombudet (BEO) som ska tillvarata barns och elevers enskilda rätt på detta område. Diskrimineringsombudsmannen (DO) har tillsynen över att bestämmelserna i diskrimineringslagen följs.

I FN:s barnkonvention, artikel 2 står att läsa:

”Alla barn är lika mycket värda. Inget barn får diskrimineras, utsättas för mobbning eller på annat sätt bli sämre behandlat än andra barn”. Det gör ingen skillnad om det är en flicka eller pojke, vilken hud- eller hårfärg barnet har, om barnet är rikt eller fattigt, blir kär i pojkar eller flickor, ser eller hör dåligt, sitter i rullstol eller har en annan funktionsnedsättning. Det har heller ingen betydelse vilket språk barnet talar och vilken gud han eller hon tror på.

Främjande insatser

Främjande insatser riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning samt syftar till att skapa en trygg miljö för allas lika värde.

Förebyggande åtgärder

Förebyggande åtgärder vidtas på förekommen anledning när ett problem eller en specifik situation uppstår. Då vidtas förebyggande åtgärder för att förhindra att en sådan situation uppstår igen.

Elevernas delaktighet

Eleverna görs delaktiga i arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling genom arbete i klass- och elevråd. Vi upprättar även en elevversion av planen för att underlätta förståelsen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna ges möjlighet till delaktighet genom samverkan i brukarrådet och föräldramöten. Planen publiceras på skolans hemsida samt på Unikum vilket gör att den är åtkomlig så väl internt som externt.

Personalens delaktighet

All personal på skolan görs delaktiga i planen vid arbetslagsmöten, arbetsplatsträffar, konferenser och gemensamma studiedagar.

Förankring av planen

Planen förankras genom aktivt arbete med eleverna under mentorstid i respektive klass i direkt anslutning till dess upprättande. Därefter i samband med olika lärandeaktiviteter löpande över året. Hos föräldrarna förankras planen genom brukarrådet och på föräldramöten. Ny plan förankras vid första arbetsplatsträffen för personalen efter dess upprättande och därefter genom ett ständigt pågående arbete, i en årscykel inom ramen för arbetslag och de olika verksamheterna där personalen är delaktig i olika omfattning och på olika sätt.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Planen har utvärderats med alla elevgrupper. Detta har gjorts utifrån ålder och mognad genom dialog och elevernas synpunkter har protokollförts. Brukarrådet har utvärderat och samtalat om insatser, åtgärder och rutiner i planen samt kommit med synpunkter på förbättringsåtgärder. Arbetslagen diskuterade och analyserade planens olika insatser och åtgärder, att och hur de genomförts, effekter av dem samt förslag på förändringar och utveckling.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Rektor, all personal på skolan, alla elever och samt brukarrådet. På elevrådet gick eleverna igenom planen och tog med sig synpunkterna tillbaka till klasserna. Mentor i samråd med eleverna gav sedan trygghetsgruppen förslag på förbättringar och åtgärder. På elevrådet diskuterade eleverna i mindre grupper även Markörenkäten.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Utvärderingar visar att både elever, personal och föräldrar är nöjda med de insatser som har gjorts. Skolan kommer fortsätta arbeta med allas lika värde, att olikhet är norm. Eleverna har fått säga sin åsikt och den visar att de allra flesta är nöjda. Brukarrådet har tyvärr haft få föräldrarepresentanter det här läsåret.

Eleverna är nöjda med att de varit delaktiga i att ta fram ordningsregler. De har också uppskattat samtal, värdegrundsövningar och filmerna de sett och diskuterat kring. De önskar gärna fler och oftare. De önskar också att det finns någon vuxen vid kompisgungan där det lätt kan bli bråk. Samtal i mindre grupper har varit bra, lätt att lösa konflikter, så väl blandade grupper som tjej-/killsamtal. Eleverna upplever att vuxna säger till när de hör eller ser när något som inte är ok. Begreppet kränkande behandling är det många som inte förstår eller känner sig bekväma med, eleverna använder andra ord för att uttrycka när något är fel. De olika aktivitetsdagarna har varit bra för man får lära känna fler på skolan. Viktigt är att gruppledarna på aktivitetsdagarna är noga med att se till att alla i gruppen bjuds in och inte hamnar utanför.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-11-21

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen utvärderas med elevgrupper i grundskolan. Detta görs utifrån ålder och mognad. I elevrådet analyseras planen utifrån klassernas synpunkter. För att eleverna lättare ska förstå begrepp ur planen har vi upprättat en elevversion. Brukarrådet samtalar och diskuterar planen. Arbetslagen diskuterar planen och på APT analyseras den. Ansvariga för planen står för slutlig bearbetning och sammanställning i samverkan med trygghetsteamet. Vi använder oss dessutom av Markörenkäten.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Nina Videgren, Camilla Järpner, Christina Nilersand, Maria Lindberg, Wanja Andersson

Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling grundat på demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion

eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever ska veta att varje människa är lika mycket värd oavsett religion, etnisk tillhörighet, kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Uppföljning kommer att ske genom att brukarrådet, elevrådet och arbetslagen minst en gång per år svarar på frågor om hur arbetet för att främja likabehandling upplevs.

Insats

Värdegrundsövningar där mentor/klasslärare arbetar systematiskt under läsåret med eleverna i olika värdegrundsövningar utifrån bl.a EQ-verkstadens åldersanpassade material görs regelbundet. Övningarna genomförs i undervisning, på mentorstid.

- Vi vill utöka vårt arbete kring FN-dagen.
- Vi arbetar aktivt med att tala om vikten av ett vårdat språk.
- Samtal utifrån givna och aktuella frågeställningar.
- Gruppstärkande övningar för gemenskap och vi-känsla.
- Dramaövningar.
- Ständigt hålla frågan kring allas lika värde levande.

Insatserna gäller alla klasser med anpassning efter ålder och mognad.

Ansvarig

Alla pedagoger i respektive verksamhet på skolan.

Datum när det ska vara klart

31/5 2017

Namn

Främja likabehandling genom att motverka kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Etnisk tillhörighet och Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Skolans mål är att alla elever ska veta vad begreppet kränkande behandling innebär och att det inte är tillåtet. Vi utvärderar löpande under året genom klassråd och elevråd.

Aktivitetsdagarna utvärderas gruppvis efter varje dag och sammanställs i respektive arbetslag. I slutet av varje läsår gör trygghetsgruppen en enkät där frågan tas upp. Vårt mål att arbeta ännu mer för att förhindra kränkande behandlingar som rör etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Insats

- Förklara begreppet kränkande behandling, vilket vi bland annat gör genom vår elevversion av planen.
  - Reagera på språkbruk som kan uppfattas kränkande.
  - Samtala och arbeta kring ords olika värden.
  - Samtala om och arbeta med elevernas nätvanor.
  - Aktivitetsdagar med åldersblandade grupper.
- Salutogena lekar där ingen slås ut uppmuntras att användas. Vi verkar för att eleverna demokratiskt väljer lekar, går igenom regler gemensamt och genomför på rasten tillsammans med sina pedagoger.
- Organiserad rastaktivitet av utbildade trivselledare.

Ansvarig

Alla pedagoger i respektive verksamhet på skolan.

Datum när det ska vara klart

2017-11-21

Namn

Träna elevers sociala förmåga

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Att skapa förståelse för människors lika värde. Terminsvis uppföljning genom bland annat utvecklingssamtal.

Insats

Planerade och veckovis återkommande aktiviteter där barnen medvetet tränas i att säga sin mening, respektera andras åsikter, lyssna aktivt samt se andras olika behov och förutsättningar. Kan till exempel innebära olika strategier för att alla ska komma till tals i klassrummet. Genom elevråd och klassråd där elevernas delaktighet tas tillvara.

Ansvarig

Alla pedagoger i respektive verksamhet på skolan.

Datum när det ska vara klart

2017-11-21

Namn

Bosgårdsskolans dag

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Vi ska ha ett gott klimat på skolan där de äldre eleverna tar hänsyn till och hjälper de yngre. Uppföljning i klassråd och arbetslag efter genomförd dag.

Insats

En aktivitetsdag där alla ska kunna vara med oavsett ålder, kön eller funktionsnedsättning. Eleverna ska samarbeta och gemensamt utföra uppgifter i mindre åldersblandade grupper. Vi ser att när vi blandar yngre och äldre elever och ger de äldre lite ansvar, så har det en positiv effekt för klimatet på skolan.

Ansvarig

Grundskollärarna planerar dagen

Datum när det ska vara klart

2017-05-23

Namn

Trivsselfrämjande samtal

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Mål: Alla ska känna att de är sedda, lyssnade på och respekterade för den de är. Alla elever ska få sin röst hörd.

Uppföljning: Görs på klassråd, arbetslagen och på fritidshemmen.

Insats

- Regelbundna planerade samtal i de olika verksamheterna efter beprövad modell, tex. ringsamtal, där alla elever har möjlighet att lyfta sådant som inte känns bra.

- Gruppsamtal t ex tjejsamtal/killsamtal.
- Individuella samtal.
- Samling
- Fritidsråd

Syftet är att träna eleverna i att samtala, våga lyfta och uttrycka en åsikt, upplevelse eller känsla samt lyssna på andra.

Ansvarig

Alla pedagoger i respektive verksamhet

Datum när det ska vara klart

Läsår 16/17

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Markör gör en elevenkät i åk 2 som kartlägger elevens trivsel grundligt. Föräldrars synpunkter och tankar fångas upp genom Brukarrådets representanter och genom personalen från samtal i olika forum och former. Kartläggning är gjord med elevrådet, personalen på APT, i arbetslag och inom respektive verksamhet genom dialog och problematisering av olika frågeställningar.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna svarade på enkätundersökningen. Dialog och fortsatt arbete i respektive klass och kring de resultat som undersökningen visat samt idéer kring fortsatt arbete, insatser och åtgärder för att göra skolan bättre och tryggare för alla.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Resultatet av enkäten har gått igenom med hela personalgruppen på APT. Det har gjorts en analys och förts en dialog om vilka insatser och åtgärder som kan sättas in på olika områden för att främja samt förebygga de risker som identifierats.

Resultat och analys

Vi kan se att eleverna i stor utsträckning upplever sig ha det bra och är trygga på Bosgårdsskolan. Vi kan identifiera några områden som behöver utvecklas och arbetas vidare med;

- Språkbruk
- Nätvanor och nätvet
- Allas lika värde där olikhet är norm
- Trygghet på raster, vi utökar antalet rastvärdar vid gungorna och fotbollsplan.
- Vi behöver se över tryggheten vid toalettbesök.

Förebyggande åtgärder

Namn

Trivselledare

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning

Mål: Rasten skall vara ett tillfälle för lek och rekreation under trygga former för alla elever. Utvärdering sker med Trivselledarna under höstlovet.

Åtgärd

- På rasterna finns möjlighet till en organiserad rastaktivitet som Trivselledarna håller i aktivitet/lekar där eleverna frivilligt kan delta på Norra skolgården.

Motivera åtgärd

Genom en organiserad rastaktivitet ges elever möjlighet att delta i en gemenskap och känna trygghet av att den leds av två trivselledare med stöd av ansvarig för trivselledarna. På så vis kan de elever som inte självklart hittar aktiviteter erbjudas och fångas upp i denna. Det finns också elever som upplever större trygghet kring regler.

Ansvarig

Trivselledare Tomas Rosberg

Datum när det ska vara klart

Läsåret 16/17

Namn

Fritidshemmens dag

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Ett gott klimat där elever hjälper och tar hänsyn till varandra. Uppföljning på respektive fritidshem samt fritidspedagogskonferensen.

Åtgärd

- Eleverna ska samarbeta i grupper med spridning i ålder. - Eleverna ska gemensamt utföra

uppgifter i grupp.

Motivera åtgärd

- Vi ser en positiv effekt för klimatet på fritidshemmen då vi blandar äldre och yngre med varandra och där de äldre ges ett större ansvar.

Ansvarig

Fritidspedagoger på respektive fritidshem

Datum när det ska vara klart

31/5 2017

Namn

Förståelse och tolerans för allas lika värde

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Få eleverna att acceptera att alla är olika, att olikhet är norm.

Följs upp genom samtal och enkäter.

Åtgärd

Vi tittar på filmer och diskuterar utifrån de dilemman och frågeställningar som väcks.

Vi jobbar med EQ-övningar, ex.v. EQ-verkstan regelbundet

Förskoleklassen arbetar med olika övningar på samlingen, ex.v. tillitslekar och samarbetsövningar.

Dramaövningar/forumspel som handlar om förståelse och tolerans för allas lika värde.

Vi blandar klasser/grupper vid aktiviteter, ex.v. Elevens val och när vi går till skogen med 1:orna på måndagar.

Under FN-veckan arbetar vi med en fördjupning av allas lika värde, då vi arbetar med bl.a. Barnkonventionen.

Motivera åtgärd

Med arbetet vill vi nå en förståelse för allas lika värde samt att olikhet är norm.

Ansvarig

Alla pedagoger i F-3 arbetslag.

Datum när det ska vara klart

31/5 2017

Namn

Utökad rastvårdsresurs

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Rasten ska vara trygg för alla elever. Utvärderas tillsammans med all personal på APT och via elevråd.

Åtgärd

Vi utökar antalet vuxna ute på rasterna och har identifierat vissa områden såsom kompisgunga och fotbollsplan.

Motivera åtgärd

Genom fler vuxna i närheten av elevernas lek, förebygger vi konflikter och utanförskap.

Ansvarig

All personal på skolan.

Datum när det ska vara klart

2017-11-21

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Bosgårdsskolan arbetar vi för alla människors lika värde och att alla, både barn och vuxna, ska känna sig trygga och accepterade på enheten. Detta innebär nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.

I arbetet med att lösa konflikter och missförstånd är allas bild och upplevelse viktig och skall höras. Vi arbetar utifrån ett systemteoretiskt förhållningssätt där vi lyfter fram styrkor och letar efter lösningar för att möjliggöra förståelse.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

På utvecklingssamtal lyssnar pedagoger efter trivsel, trygghet och social situation.

Vid incidenter på raster ingriper rastvärden och informerar berörd klasslärare/mentor.

I klasserna bedrivs samtal eller annan form av samtal där eleverna ges möjlighet att föra dialog kring sin situation i klassen/på skolan.

En pedagog är samtalsledare.

I den dagliga dialogen med eleverna är pedagogerna lyhörda för stämningar och inbördes relationer.

Pedagogerna gör observationer och iakttagelser under lektion och i elevernas fria aktiviteter.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elever vänder sig till pedagog så snart ngt händer för att få stöd och hjälp i att reda ut uppkommen händelse eller situation.

Vuxna på skolan att vända sig till:

Rastvärd.

Klasslärare/mentor eller undervisande lärare.

Fritidspedagoger.

Den pedagog som eleven känner förtroende för.

Vuxen på skolan.

Trygghetsteamet som finns på Bosgårdsskolan:

Nina Videgren

Christina Nilersand

Katarina Björk

Camilla Järpner

Maria Lindberg

Wanja Andersson

Elevhälsoteamet:

Ingela Borén, rektor

Carina Rikner, skolsköterska

Nina Videgren, skolkurator

Christina Nilersand, biträdande rektor

Camilla Järpner, specialpedagog

Torbjörn Brunström, skolpsykolog

Catarina Johansson, specialpedagog

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Alla vuxna i skolan är skyldiga att gripa in vid kränkande situationer. Dokumentera händelsen samt informera rektor om de får kännedom om att en elev upplever sig vara kränkt.

Rektor eller den rektor utser startar skyndsamt utredning och rektor informerar huvudmannen, dvs Skolnämnden.

1. Vid kännedom om kränkningar mellan elever utreds dessa i första hand av berörd pedagog/pedagoger, som för samtal, åtgärddar på lämpligt sätt, dokumenterar, informerar rektor samt följer upp.

2. Vårdnadshavare till elever som är inblandade i kränkningen informeras av berörd pedagog/pedagoger.

3. Om ovanstående inte räcker eller om en mer omfattande kartläggning krävs kontaktas trygghetsteamet som ansvarar för och dokumenterar det fortsatta arbetet i samverkan med tidigare involverade pedagoger. Denna dokumentation omfattar den/de som blivit kränkt samt den/de som utfört kränkningen. Handlingsplan upprättas med mål, åtgärder, uppföljning och utvärdering. Samtliga vårdnadshavare informeras av ansvarig pedagog.

4. Blir det fortfarande ingen lösning fattar rektor beslut om och vidtar nödvändiga åtgärder för att stoppa kränkningarna och informerar samtliga inblandade.

Åtgärdsprogram kan upprättas efter kartläggning och beslut av specialpedagog.

Handlingsplan kan upprättas för individ eller grupp av arbetslag, trygghetsteam, EHT och/eller rektor.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Vid misstanke om att elev blivit kränkt av personal skall rektor omedelbart informeras och skyndsamt ansvara för att utredning görs samt meddela vårdnadshavare och huvudmannen, dvs Skolnämnden.

1. Utredningen genomförs av centralt utsedd kurator i Skolförvaltningen och/eller av rektor.

2. Rektor tar beslut om kränkning skett eller ej utifrån vad utredningen kommer fram till.

3. Har kränkning förekommit beslutar rektor om insatser/åtgärder för medarbetaren. Om skäl föreligger tas beslut efter samverkan med HR och skolförvaltningen. Handlingsplan kan

upprättas.

4. Vårdnadshavare informeras om resultat av utredning samt beslut.

Vid misstanke om att elev utsatts för sexuella trakasserier eller övergrepp av personal skall rektor omedelbart kontaktas och agera. Skolförvaltningens bilaga gällande "Misstanke om sexuella trakasserier och övergrepp" till enheterna plan mot diskriminering och kränkande behandling följs. Rektor gör:

1. Anmälan till polis.

2. Anmälan till huvudmannen, dvs skolnämnden.

3. Stänger av berörd personal under den tid utredningen genomförs. Utredningen görs enligt samma gång som vid övrig kränkning av personal.

4. Informerar berörda vårdnadshavare.

5. Ansvarar för dokumentation.

6. Erbjuder stöd och hjälp till familj och elev utifrån behov så som kontakt med elevhälsoteamet på skolan, socialtjänsten, barn- och ungdomspsykiatri och barn- och ungdomsmottagningen.

7. Beaktar eventuellt behov av stöd och hjälp för övrig elever och vårdnadshavare samt personal.

8. Beakta behov av information och till vem.

9. Fattar beslut utifrån utredning och om misstanke bekräftas vidtar lämpliga arbetsrättsliga åtgärder i samverkan med HR och skolförvaltningen.

Rutiner för uppföljning

Uppföljning ska ske inom beslutat datum och innehålla utvärdering av utredning, åtgärder, dokumentation och utveckling/resultat. Ansvarig pedagog skall utses, dokumentera uppföljningen samt informera rektor.

Rutiner för dokumentation

1. Berörd personal dokumenterar det akuta skeendet vid kränkning i en händelsedokumentation som lämnas till rektor.

2. Berörd personal ansvarar för att dokumentera åtgärder, uppföljning samt resultat och utvärdering vilket lämnas till rektor.

3. Då trygghetsteamet blir inkopplat dokumenterar de tillsammans med berörd personal och rektor.

Nytt åtgärdsprogram kan upprättas efter beslut av rektor och kartläggning av specialpedagog.

4. Klasslärare/mentor reviderar åtgärdsprogram i möte med elev och vårdnadshavare vid utvecklingssamtal eller vid behov.

5. Rektor ansvarar för diarieföring och arkivering i elevens akt.

Ansvarsförhållande

Alla vuxna på skolan:

- är ansvariga att gripa in då de bevittnar en kränkning och meddela rektor.

Alla pedagoger på skolan:

- är ansvariga och måste ta signaler på allvar från elever, föräldrar eller andra om att en kränkning skett.
- ska informera rektor om kränkande behandling.
- ska dokumentera.
- ska informera vårdnadshavare.

Rektor:

- ska påbörja utredning omgående.
- ska meddela huvudman.

Trygghetsteamet:

- ska delta vid behov i att utreda
- ska delta vid behov i att kartlägga
- ska dokumentera sitt arbete
- ska delta i analys, uppföljning och utvärdering av insatser och åtgärder.

Bilaga 1

Förklaring av begrepp

Diskrimineringsgrunderna

Diskriminering

Diskriminering innebär att en elev på något sätt missgynnas av skäl som har samband med några av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om skolans rutiner och regler, det kan vara att en elev särbehandlas utifrån sexuell läggning eller funktionsnedsättning med mera. Det är huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Direkt diskriminering innebär att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till, exempelvis, elevens kön. Ett annat exempel kan vara att en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen, att det redan går så många flickor på just det programmet. Indirekt diskriminering är när skolan missgynnar en elev, genom till exempel regler eller bestämmelser som gäller alla elever. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det är en handling som kränker en elevs värdighet. Det är eleven själv som avgör om den känner sig kränkt. En elev kan bli utsatt både av andra elever eller av personal. Det kan vara i form av: - fysiska (slag, knuffar) - verbala (hot, svordomar, öknamn) - psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer) - texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier och meddelanden på olika webbcommunities).